

WYNIA'S WEEK

Paardenmiddel om Italianen aan de betaalpas te krijgen is al weer ingetrokken

Door [Willy Hemelrijk](#) - 3 juli 2021
Geplaatst in [Euro](#) - [Italië](#)

De Italiaanse overheid heeft in haar verlangen de Italianen aan de betaalpas te krijgen eind 2020 [een cashback ingevoerd](#) voor iedereen die regelmatig met zijn bankpas betaalde. Het plan was om twee keer per jaar zo'n cashback-actie te houden tot aan de zomer van 2022. Maar premier Mario Draghi, de voormalige president van de Europese Centrale Bank, heeft dat project nu afgeblazen.

Alle Italianen konden de afgelopen maanden, als ze minsten 50 keer in een half jaar met hun pinpas afrekenden, van de overheid 10% terugkrijgen van wat ze betaalden. Met een maximum van 15 euro cashback per keer, dat wel. En maximaal 150 euro in totaal. Daarnaast waren er extra bonussen van 1500 euro voor wie het vaakst met zijn pinpas betaalde.

Zwart geld

De bedoeling was de Italianen af te helpen van hun grote voorkeur voor contant betaalverkeer. De Italiaanse overheid loopt veel inkomsten mis doordat nogal wat van dat contante geld zwart van eigenaar wisselt. Consumenten en winkeliers hadden voorheen weinig reden om een kassabon op prijs te stellen.

Met de in december 2020 ingevoerde cashback (een vreemde benaming voor iets wat cash geld juist moet terugdringen) hoopte de regering daar verandering in te brengen. Ook moest de cashback een boost geven aan de koopkracht van de Italianen: ze zouden meer kunnen uitgeven.

Paardenmiddel om Italianen aan de betaalpas te krijgen is al weer ingetrokken

Draghi's bezwaren

Maar een nieuwe cashback-ronde zit er voorlopig niet in. Premier Giuseppe Conte, die het systeem vorig jaar had ingevoerd, is inmiddels vervangen door Mario Draghi, en diens oordeel over de eerste cashback blijkt niet mals te zijn. De regering heeft de volgende cashback nu uitgesteld tot 2022, maar Draghi is deze week met zoveel bezwaren gekomen dat van uitstel wellicht afstel zal komen.

Draghi vindt de cashback 'regressief' van aard, waarmee hij bedoelt dat het geen progressieve maatregel is. De burgers die het meeste baat hebben bij zulke cashback-acties, zo heeft Draghi het ministerie van Financiën op basis van het aantal pinbetalingen laten becijferen, zijn jonger dan 65 jaar, hebben een bovenmodaal inkomen en wonen in een van de steden in het rijkere noorden van Italië. Geen arbeiders en werklozen.

Er is nu bijna 5 miljard euro opgegaan aan de eerste cashback (zou daar ook geld uit het Europese herstellfonds bij zitten?) en al die miljarden blijken dus voornamelijk bij de hogere inkomens terecht te zijn gekomen. In diezelfde corona-periode zijn een miljoen Italianen in armoede geraakt, aldus Draghi.

Het zwartgeldcircuit is er niet kleiner op geworden, want elektronisch betalen doen de consumenten vooral bij grote supermarkten en warenhuizen, waar toch al geen sprake is van zwarte handel. Ook zullen die 150 euro per persoon juist de rijkere Italianen nauwelijks tot een ruimer bestedingspatroon hebben aangezet.

Daarbij komt dat ook nergens uit is gebleken dat er in de cashback-periode meer met de pinpas betaald werd in winkels. On-line inkopen, waar natuurlijk nooit cash geld aan te pas komt, telden voor de cashback niet mee.

73% van de Italiaanse gezinnen komt met zijn pinbetalingen bij winkels sowieso allang boven die drempel van 150 euro cashback uit en ontvangt dus zonder extra inspanning de maximale bonus. Wel bleken die gezinnen nu hun betalingen in kleinere bedragen te hebben opgeknipt, in de hoop tot de gelukkigen te behoren die ook nog eens de extra bonus van 1500 euro voor de meeste transacties in de wacht zouden slepen. Maar dat zet geen zoden aan de dijk voor de overheid.

De 20% armste gezinnen zouden bijna 40% meer met de pinpas moeten gaan afrekenen om de vruchten van de cashback te plukken. En daar hebben ze simpelweg het geld niet voor.

Conte en de Vijf-sterren-beweging zijn boos

Het zijn allemaal argumenten waar op het eerste gezicht weinig tegen in te brengen valt. Maar voormalig premier Giuseppe Conte stond aan de wieg van het cashbackplan. En dus is zijn partij, de Partito Democratico, verontwaardigd over het uitstel.

En de Vijf-sterren-beweging hoopt ook van harte dat de beslissing kan worden teruggedraaid: 'Zes miljoen Italianen hebben tot 150 euro bonus gekregen. De actie was een enorm succes, vooral onder

Paardenmiddel om Italianen aan de betaalpas te krijgen is al weer ingetrokken

jongeren en zal zichzelf zeker terugbetalen.' De partij recapituleert de cijfers van het afgelopen half jaar: '8,9 miljoen burgers hebben meegedaan, er waren in totaal 784,4 miljoen transacties. Het is een programma tegen belastingontduiking dat goed functioneerde.'

Maar Matteo Salvini van de Lega is juist tevreden dat er een eind komt aan de cashback. Hij vindt dat iedereen zijn boodschappen moet kunnen betalen zoals hij zelf wil. En 'vier miljard investeren, niet in een bonnetjesloterij, maar in steun aan bedrijven' vindt hij een beter plan.